

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius, tel. (8 5) 262 6751, faks. (8 5) 279 1466, el. p. tarnyba@vvtat.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188770044.

Lietuvos Respublikos energetikos
ministerijai
El. p. info@enmin.lt

2020-07-02 Nr. 4E-17258

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu, įvertino per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemę gautą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. 20-9375 ir informuoja, jog pagal kompetenciją šiam teisės akto projektui pastabų ir pasiūlymų neturi.

Pagarbiai

Direktorė

Neringa Ulbaitė

Rita Kuštan, tel. (8 5) 250 3891, el. p. rita.kustan@vvtat.lt

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Siunčiama per TAIS

2020-07-07 Nr. 2R-3389 (3.2.E)
Į 2020-06-19 Nr. (21.3-25E)-3-926

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktoriaus pavaduotoja,
pavadojanti direktorių

Danguolė Morkūnienė

Tikime laisve

1990 KOVO 11

J. Vertulis, tel. (8-5) 231 2476, julius.vertulis@ada.lt

Biudžetinė įstaiga
L. Sapiegos g. 17
10312 Vilnius

Tel. (8 5) 279 1445
Faks. (8 5) 261 9494
El. p. ada@ada.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188607912

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2020-07-07 Nr.

info@enmin.lt

DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO

UAB „Ignitis grupė“ (toliau – Grupė), susipažino su 2020 m. birželio 19 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) viešajam derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektu (toliau – Tvarkos aprašo projektas) bei teikia jam savo komentarus bei pasiūlymus.

Atsižvelgdama į komentarų pobūdį bei šio dokumento svarbą visiems rinkos dalyviams, Grupė prašo Energetikos ministeriją jai patogiu metu ir formatu suorganizuoti susitikimą su visais rinkos dalyviais, kurio metu būtų aptariamose rinkos dalyvių pateiktos pastabos Tvarkos aprašo projektui.

Jeigu turėsite papildomų klausimų, esame pasirengę maloniai į juos atsakyti bei plačiau pristatyti savo pasiūlymus Jums patogiu metu.

PRIDEDAMA. Pastabų lentelė, 11 psl.

Komercijos ir paslaugų tarnybos direktorius

Vidmantas Salietis

Vytautas Rimas, +370 687 43814, vytautas.rimas@ignitis.lt

UAB „IGNITIS GRUPĖ“ (TOLIAU – GRUPĖ) PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTUI (TOLIAU – TVARKOS APRAŠO PROJEKTAS)

2020-07-07 Nr. SR_2020-136
2020 m. liepos 7 d.

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	-	Siekdami teisinio aiškumo, siūlome Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Energetikos ministerija) Tvarkos aprašo projekto pradžioje nurodyti visus dokumentus bei juos rengiančius bei tvirtinančius asmenis (pvz., Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) tvirtinami Pajėgumų aukcionų nuostatai, metodikos ir kiti dokumentai), į kuriuos vėliau referuojama visame Tvarkos aprašo projekte.	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.
2.	„5.4. Pajėgumų aukciono paklausos kreivė (toliau – paklausos kreivė) – pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione įsigyto pajėgumų kiekio ir pajėgumų kainos santykio grafikas.“	Prašome Energetikos ministerijos patikslinti Tvarkos aprašo projekto 5.4 papunktį nurodant visus kriterijus, į kuriuos bus atsižvelgiama formuojant pajėgumų aukciono paklausos kreivę. Taip pat žr. komentarą Nr. 5.	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą: „5.4. Pajėgumų aukciono paklausos kreivė (toliau – paklausos kreivė) – pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione įsigyto pajėgumų kiekio ir pajėgumų kainos santykio grafikas, kurį formuojant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai, aukcionų dalyvių kiekių ir kainų pasiūlymai bei pajėgumų aukcione taikomos didžiausių kainų ribos esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams. Formuojant paklausos kreivę aukciono dalyvių pateikti pasiūlymai išdėstomi pasiūlymuose nurodytos pajėgumų kainos didėjimo tvarka.“
3.	„5.6. Pajėgumų aukciono vienetas – pajėgumų aukciono dalyvio esamas ir (ar) planuojamas pajėgumus užtikrinantis įrenginys, jo dalis ar įrenginių grupė, kuriais pajėgumų aukciono dalyvis siūlo vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę teikdamas pasiūlymą pajėgumų aukcione.“	Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą bei konkrečius pavyzdžius, kas pajėgumų aukcione bus laikoma pajėgumus užtikrinančių įrenginių, jo dalimi ar įrenginių grupe. Siekdami teisinio aiškumo, siūlytume apibrėžti šias Tvarkos aprašo projekte naudojamas sąvokas: „pajėgumus užtikrinantis įrenginys“, „pajėgumus užtikrinančio įrenginio dalis“, „pajėgumus užtikrinančių įrenginių grupė“. Taip pat prašome aiškiai apibrėžti, kaip nurodytos sąvokos galios elektros energijos paklausos telkėjo (valdomos apkrovos) sutelkiamiems įrenginiams, gamintojo naudojancio atsinaujinančius energijos išteklius įrenginiams bei gaminancio vartotojo įrenginiams.	Prašome pateikti paaiškinimą bei patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.

Eil. Nr.	Tvarcos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		Taip pat žr. komentarą Nr. 7.	
4.	<p>„8. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinės atrankos metu, vadovaudamasis Pajėgumų užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika, apskaičiuoja pajėgumų užtikrinančių įrenginių ribinius pajėgumus bei pajėgumų aukciono vieneto ribinius pajėgumus. Apskaičiuodamas ribinius pajėgumus, perdavimo sistemos operatorius įvertina:</p> <p>8.1. pajėgumų aukciono vieneto sudarančių pajėgumų užtikrinančių įrenginių veikimo specifiką ir energetinius apribojimus, lemiančius tikėtinas pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų reikšmes;</p> <p>8.2. kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatoriaus pateiktas pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų reikšmes (jei tokia informacija teikiama).“</p>	<p>Atkreipiamas Energetikos ministerijos dėmesys, kad perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO) kvalifikacinės atrankos metu neturės galimybių apskaičiuoti pajėgumų aukciono vieneto ribinių pajėgumų, kadangi pajėgumų aukciono vienetus PSO sužinos tik tuomet, kada pajėgumų aukciono dalyviai pateiks savo pasiūlymus.</p> <p>Taip pat pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 70³ straipsnio 1 dalį, kvalifikacinės atrankos metu yra nustatomi tik pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai, t.y. pajėgumų aukciono vieneto ribiniai pajėgumai kvalifikacinės atrankos metu nėra nustatomi. Atitinkamai tuomet nėra aiškus Tvarcos aprašo projekto 8.1 papunkčio poreikis.</p> <p>Tvarcos aprašo projekto 8 punkte bei jo papunkčiuose taip pat siūlome aiškiai nurodyti, kad kvalifikacinės atrankos metu taip pat yra įvertinama esamų ar planuojamų pajėgumų užtikrinančių įrenginių atitiktis Pajėgumų aukciono nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams (pagal EEĮ 70³ straipsnio 1 dalį).</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarcos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„9. Perdavimo sistemos operatorius pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono metu pajėgumų aukcionų organizavimo informacijoje sistemoje suformuoja paklausos kreivę, kurią formuojant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai ir pajėgumų aukcione taikoma didžiausia kainos riba esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams.“</p>
5.	<p>„9. Perdavimo sistemos operatorius pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono metu pajėgumų aukcionų organizavimo informacijoje sistemoje suformuoja paklausos kreivę, kurią formuojant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai ir pajėgumų aukcione taikoma didžiausia kainos riba esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams.“</p>	Žr. komentarą Nr. 2.	<p>Prašome patikslinti Tvarcos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„9. Perdavimo sistemos operatorius pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono metu pajėgumų aukcionų organizavimo informacijoje sistemoje suformuoja paklausos kreivę, kurią formuojant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai ir pajėgumų aukcione taikoma didžiausia kainos riba esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams.“</p>
6.	<p>„10. Nustatydamas pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione skirstomą pajėgumų kiekį, perdavimo sistemos operatorius vadovaujasi Tarybos patvirtinta Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodika ir įvertina:</p> <p>10.1. praėjusiuose įvykusiųse pajėgumų aukcionuose paskirstytus ribinių pajėgumų kiekius, kurių pateikimo laikotarpis skirstomų pajėgumų pateikimo laikotarpiu,</p>	<p>Grupė norėtų atkreipti Energetikos ministerijos dėmesį į tai, kad iš nurodytame Tvarcos aprašo projekto punkte bei jo papunkčiuose pateiktos informacijos nėra iki galo aišku, kas ir kaip bus įvertinama siekiant nustatyti pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione skirstomus pajėgumų kiekius. Atitinkamai siūlome Energetikos ministerijai visą nurodyto punkto bei jo papunkčiuose pateiktą informaciją pateikti Tarybos tvirtinamoje Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikoje. Atitinkamai ši informacija ateityje galėtų būti tinkamai įvertinta turint aktualią PSO parengtos ir</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarcos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„10. Nustatydamas pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione skirstomą pajėgumų kiekį, perdavimo sistemos operatorius vadovaujasi Tarybos patvirtinta Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodika ir įvertina:</p> <p>10.1. praėjusiuose įvykusiųse pajėgumų aukcionuose paskirstytus ribinių pajėgumų kiekius, kurių pateikimo</p>

Eil. Nr.	Tvaros aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>kuriam vykdomas pajėgumų aukcionas ir kuriam suformuojama paklausos kreivė, dar nėra pasibaigęs;</p> <p>10.2. ribinių pajėgumų kiekį perdavimo sistemos operatorius vertina kaip galiojantį Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje pajėgumų užtikrinimo prievolės laikotarpiu ir kuriam nepateikti pasiūlymai atitinkamame pajėgumų aukcione;</p> <p>10.3. likusį nepaskirstytą pajėgumų kiekį iš kitų valstybių narių, kurios jungiamąja linija (ar linijomis) sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema;</p> <p>10.4. papildomame aukcione skirstyti rezervuojamą dalį sudarančią 5 procentus nuo viso atitinkamam pajėgumų užtikrinimo laikotarpiui reikiamo pajėgumų kiekio;</p> <p>10.5. parametru, nurodantį mažesni, nei pajėgumų aukcione nustatytą įsigyti pajėgumų kiekį, jeigu pasiūlyme nurodyta kaina viršija Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikoje numatytą pajėgumų aukciono skirstomų pajėgumų kainą, kuriai esant būtų siekiama įsigyti 100 procentų pagrindiniame ar papildomame aukcione numatomo įsigyti pajėgumų kiekio;</p> <p>10.6. parametru, nurodantį didesni, nei pajėgumų aukcione nustatytą įsigyti pajėgumų kiekį, jeigu pasiūlyme nurodyta kaina yra mažesnė, nei Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikoje numatyta pajėgumų aukciono skirstomų pajėgumų kainą, kuriai esant būtų siekiama įsigyti 100 procentų pagrindiniame ar papildomame aukcione numatomo įsigyti pajėgumų kiekio."</p>	<p>Tarybos tvirtinimui pateiktos Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikos redakcija.</p>	<p>laikotarpis skirstomų pajėgumų pateikimo laikotarpiu, kuriam vykdomas pajėgumų aukcionas ir kuriam suformuojama paklausos kreivė, dar nėra pasibaigęs;</p> <p>10.2. ribinių pajėgumų kiekį perdavimo sistemos operatorius vertina kaip galiojantį Lietuvos Respublikos energetikos sistemoje pajėgumų užtikrinimo prievolės laikotarpiu ir kuriam nepateikti pasiūlymai atitinkamame pajėgumų aukcione;</p> <p>10.3. likusį nepaskirstytą pajėgumų kiekį iš kitų valstybių narių, kurios jungiamąja linija (ar linijomis) sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema;</p> <p>10.4. papildomame aukcione skirstyti rezervuojamą dalį sudarančią 5 procentus nuo viso atitinkamam pajėgumų užtikrinimo laikotarpiui reikiamo pajėgumų kiekio;</p> <p>10.5. parametru, nurodantį mažesni, nei pajėgumų aukcione nustatytą įsigyti pajėgumų kiekį, jeigu pasiūlyme nurodyta kaina viršija Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikoje numatytą pajėgumų aukciono skirstomų pajėgumų kainą, kuriai esant būtų siekiama įsigyti 100 procentų pagrindiniame ar papildomame aukcione numatomo įsigyti pajėgumų kiekio;</p> <p>10.6. parametru, nurodantį didesni, nei pajėgumų aukcione nustatytą įsigyti pajėgumų kiekį, jeigu pasiūlyme nurodyta kaina yra mažesnė, nei Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodikoje numatyta pajėgumų aukciono skirstomų pajėgumų kainą, kuriai esant būtų siekiama įsigyti 100 procentų pagrindiniame ar papildomame aukcione numatomo įsigyti pajėgumų kiekio."</p>
7.	<p>"21. Sudarius pajėgumų aukciono vieneta įtraukiant pajėgumus užtikrinantį įrenginį, išankstiniame, pagrindiniame ar papildomame aukcione gali būti teikiamas tik vienas pajėgumų aukciono vieneto pasiūlymas su tuo pačiu pajėgumus užtikrinančiu įrenginiu."</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos paaiškinti nurodytą Tvaros aprašo projekto punktą, pateikiant praktinius aprašyto atvejo pavyzdžius, kuomet pajėgumus užtikrinantis įrenginys galėtų būti įtraukiamas į kelis skirtingus pajėgumų aukciono vieneto pasiūlymus.</p> <p>Jeigu šis Tvaros aprašo projekto punktas bus taikomas tik konkrečių įrenginių atveju (pvz., elektros energijos paklausos telkejo (valdomos apkrovos) sutelkiamiesiems įrenginiams), prašome tai aiškiai nurodyti.</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Tvaros aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
8.	<p>„22. Pasiūlymai yra nedalomi ir pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis yra visa apimtimi priimamas arba atmestas, nebent pajėgumų aukciono dalyvis pasiūlymo teikimo metu nurodo, kad pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi. Pasiūlymas vertinimas ir priimamas arba atmestas, perdavimo sistemos operatoriaus valdomoje pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje vadovaujantis šiam skyruije nustatytais pasiūlymų reikalavimais ir, jeigu pasiūlyme nurodytas pajėgumų kiekis yra nedalomas, – papildomai atsižvelgiama į pasiūlymo priėmimo visa apimtimi socioekonominės naudos vertinimą. Socioekonominės naudos vertinimas lemia pajėgumų aukciono dalyvio teikiamo nedalomo pasiūlymo priėmimo ir atmetimo sąlygas, kai pajėgumų aukciono dalyvio pateikto nedalomo pasiūlymo apimtis viršija paklausos kreivėje nurodytą įsigytiną pajėgumų apimtį. Nedalomas pasiūlymas (pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis) visa apimtimi priimamas, jei paklausos kreivė apibrėžiama pasiūlymo priėmimo visa apimtimi (atitinkamai didesnio energetikos sistemos patikimumo) teikiama socioekonominė vertė yra didesnė nei papildomos sąnaudos, patiriamos įsigyjant didesnį nei paklausos kreivę nurodomas pajėgumų kiekis.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, kas atliks nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte įvardintą socioekonominės naudos vertinimą, kokiais konkrečiais kriterijais bei metodologija remiantis šis socioekonominės naudos vertinimas bus atliekamas ir pan.</p> <p>Atitinkamai prašome patikslinti nurodytą Tvarkos aprašo projekto punktą, nurodant visą socioekonominės naudos vertinimui aktualią informaciją (asmenis, kurie atliks šį vertinimą, metodologiją kuri bus naudojama ir pan.).</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
9.	<p>„23. Pasiūlyme turi būti nurodoma:</p> <p>23.1. ribinių pajėgumų kiekis, išreiškiamas megavatais (MW), nurodant 0,001 MW tikslumu;</p> <p>23.2. ribinių pajėgumų kainą, išreiškiamą Eur/MW/metuis;</p> <p>23.3. pasiūlyme ribinių pajėgumų kainą turi būti nurodoma 0,01 Eur/MW/metuis tikslumu be pridėtinės vertės mokesčio.</p> <p>24. Minimalus pasiūlyme nurodomas ribinių pajėgumų kiekis – 1 MW.</p> <p>25. Minimali pasiūlyme nurodoma ribinių pajėgumų kaina – 0 Eur/MW.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos įvertinti, ar nurodytuose Tvarkos aprašo projekto punktuose pateikta informacija nėra per daug detali tokio pobūdžio dokumentui ir ar ji neturėtų būti pateikta Pajėgumų aukcionų nuostatose.</p> <p>Taip pat Energetikos ministerijos prašome įvertinti, ar kilovatų tikslumu (0,001 MW) pasiūlyimuose nurodomas ribinių pajėgumų kiekis nėra per daug detalus ir ar PSO ateityje turės tinkamas galimybes tokiu tikslumu įvertinti ar pajėgumų vykdytojai tinkamai vykdys savo įsipareigojimus.</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
10.	<p>„26. Maksimali planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio, su kuriuo jį valdantis asmuo gali teikti pasiūlymą pajėgumų aukcione, įrengtoji galia yra 300 MW.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, kuo remiantis buvo nustatytas nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte įvardintas maksimalus planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio dydis – 300 MW.</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
11.	„27. Pajėgumų aukciono dalyvis gali teikti suteiktą pasiūlymą, kuriame nurodomas ribinių pajėgumų kiekis bus teikiamas kelių prie to paties perdavimo ar skirstomojo tinklo prijungtų skirtingų esamų ar planuojamų pajėgumų užtikrinančių įrenginių. Suteiktame pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 25 MW. Teikiant suteiktą pasiūlymą, kiekvieno atskiro esamo ar planuojamo pajėgumų užtikrinančio įrenginio ribinė galia negali būti didesnė kaip 5 MW.“	Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, ar nurodyto Tvarkos aprašo projekto punkte įvardintus suteiktus pasiūlymus galės teikti tik elektros energijos paklausos telkėjai ar šiuos pasiūlymus taip pat galės teikti ir kitus įrenginius valdantys asmenys. Jeigu šis Tvarkos aprašo projekto punktas bus taikomas tik konkrečių įrenginių atveju (pvz., elektros energijos paklausos telkėjo (valdomos apkrovos) suteikiamiems įrenginiams), prašome tai aiškiai nurodyti.	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.
12.	„29. Pajėgumų aukciono dalyviai, praėję kvalifikacinę atranką su keliais skirtingais planuojamais pajėgumų užtikrinimo įrenginiais, pagrindiniam pajėgumų aukcionui gali teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukciono sistemos negali būti aktyvuojami (laimėti aukcioną) kartu (toliau - išimtinai susiję pasiūlymai). Vienas dalyvis gali teikti ne daugiau kaip tris išimtinai susijusius pasiūlymus, iš kurių gali būti aktyvuojamas (laimėti aukcioną) tik vienas pasiūlymas.“	Atkreipiame Energetikos ministerijos dėmesį, kad nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte naudojamas terminas „gali teikti“ sukuria dviprasmybę, todėl prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą nurodant, kad pajėgumų aukciono dalyviai „turi teisę“ teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukciono sistemos negali būti aktyvuojami kartu.	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą: „29. Pajėgumų aukciono dalyviai, praėję kvalifikacinę atranką su keliais skirtingais planuojamais pajėgumų užtikrinimo įrenginiais, pagrindiniam pajėgumų aukcionui gali turi teisę teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukciono sistemos negali būti aktyvuojami (laimėti aukcioną) kartu (toliau - išimtinai susiję pasiūlymai). Vienas dalyvis gali turi teisę teikti ne daugiau kaip tris išimtinai susijusius pasiūlymus, iš kurių gali būti aktyvuojamas (laimėti aukcioną) tik vienas pasiūlymas.“
13.	„31. Pateikti pasiūlymai atrenkant laimėtojus pajėgumų aukcione rikiuojami didėjančios kainos tvarka. Pajėgumų aukciono dalyviams pateiktus pasiūlymus, kurių nurodyta pajėgumų kaina yra vienoda, pasiūlymai yra vertinami pagal Elektros energetikos įstatymo 70 ⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus. Jeigu pasiūlymai sutampa po įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70 ⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra sugrupuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pateikto ankščiau. Jeigu pasiūlymas, kurio nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, turi būti priimamas ne visa apimtimi kad nebūtų viršijama paklausos kreivėje nurodyta įsigytina pajėgumų apimtis, pasiūlymas priimamas ne visa apimtimi taikant 0,001 MW tikslumą.“	Prašome Energetikos ministerijos patikslinti nurodytą Tvarkos aprašo projekto punktą nurodant, kad ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, tik tuo atveju jeigu konkretus pajėgumų aukciono dalyvio pasiūlymas yra ant pajėgumų aukciono paklausos kreivės ribos. Taip pat prašome Energetikos ministerijos įvertinti, ar nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte pateikta informacija (jog pasiūlymas priimamas ne visa apimtimi taikant 0,001 MW tikslumą) nėra per daug detali tokio pobūdžio dokumentui ir ar ji neturėtų būti pateikta Pajėgumų aukcionų nuostatose. Taip pat prašome įvertinti, ar kilovatų tikslumu (0,001 MW) pasiūlymuose nurodomas ribinių pajėgumų kiekis nėra per daug detalus ir ar PSO ateiityje turės tinkamas galimybes tokiu tikslumu įvertinti ar pajėgumų vykdytojai tinkamai vykdė savo įsipareigojimus.	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
14.	<p>„33. Pajėgumų aukcionuose vykdomuose pirmiesiems dvejims pajėgumų pateikimo laikotarpio metams visiems pajėgumų vykdytojams už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio elektros energijos kiekio pateikimą mokama jų pasiūlyme nurodyta kaina. Pajėgumų vykdytojai už pateiktą pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį mokėtina suma yra apskaičiuojama pateikto pasiūlymo kainą už megavatą (MW) per metus padauginant iš nupirkto pajėgumus atitinkančio kiekio.</p> <p>34. Pajėgumų aukcionuose, vykdomuose kitiems po pirmųjų dvejų pajėgumų pateikimo laikotarpio metų, pajėgumų vykdytojams už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio elektros energijos kiekio pateikimą mokama aukciono ribinė kaina. Aukciono ribinę kainą nustato atrinktas pajėgumų aukciono pasiūlymas su didžiausia nurodyta pajėgumų kaina, kurio visas kiekis kartu su bendru visų prieš jį pateiktų pasiūlymų kiekiu sudaro skirstomų pajėgumų kiekį. Nustatant pajėgumų vykdytojų mokėtiną sumą už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio elektros energijos kiekio pateikimą, aukciono ribinė kaina už megavatą (MW) per metus padauginama iš nupirkto pajėgumus atitinkančio kiekio.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos patvirtinti, kad pajėgumų vykdytojams, kurie pirmaisiais dvejais pajėgumų pateikimo laikotarpio metais sudarys 5 ir 12 metų trukmės pajėgumų sutartis, pasiūlymuose nurodytos kainos bus taikomos tik pirmaisiais dvejais paslaugos teikimo metais, o pradedant trečiaisiais paslaugos teikimo metais (t.y. 3-5 metams pirmuoju atveju ir 3-12 metams antruoju atveju) ši kaina bus perskaičiuojama pagal konkretaus pajėgumų aukciono ribinę kainą.</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
15.	<p>„42. Likusius 25 proc. sumokėto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio visais Aprašo 38-41 punktuose nurodytais atvejais perdavimo sistemos operatorius grąžina ne anksčiau kaip 3 mėnesiai ir ne vėliau kaip vienas mėnuo iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios tik po to, kai pajėgumų vykdytojas Aprašo 53 punkto nustatyta tvarka įrodo tęstinį gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.“</p>	<p>Žr. komentarą Nr. 19.</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
16.	<p>„50. Perdavimo sistemos operatorius priima sprendimą dėl kritinio elektros energetikos sistemos laikotarpio paskelbimo, kai:</p> <p>50.1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje susidaro kritinė situacija, kai prieinama galia Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje yra mažesnė, negu būtina užtikrinti elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą;</p> <p>50.2. Lietuvos Respublikos energetikos sistema dirba elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo režimu.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos patikslinti nurodytą Tvarkos aprašo projekto punktą bei jo papunkčius aiškiai nurodant, kokios konkrečios sąlygos turės būti įgyvendintos PSO siekiant priimti sprendimą dėl kritinio elektros energetikos sistemos laikotarpio paskelbimo. Taip pat prašome nurodyti ar siekiant paskelbti kritinį sistemų laikotarpį turės būti tenkinama bent viena nurodyta sąlyga, ar turės būti tenkinamos visos nurodytos sąlygos vienu metu.</p> <p>Atkreipiamė Energetikos ministerijos dėmesį, kad kitose šalyse šie kriterijai yra iš anksto aiškiai apibrėžiami</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„50. Perdavimo sistemos operatorius priima sprendimą dėl kritinio elektros energetikos sistemos laikotarpio paskelbimo, kai yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:</p> <p>50.1. Elektros energijos biržos kaina, susiformavusi Lietuvos kainų zonoje, pasiekia 500 Eur/MWh.</p> <p>50.42. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje susidaro kritinė situacija, kai prieinama galia Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje yra mažesnė,</p>

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>kiekybine išraiška, kas reiškia, kad pajėgumų vykdytojai patys žino, kuomet yra kritinis sistemos laikotarpis, dėl kurio PSO nebelieka būtinybės priimti atskiro sprendimo dėl jo paskelbimo.</p> <p>Pavyzdžiui, kritinis sistemos laikotarpis Airijoje yra skelbiamas, kai elektros energijos kaina biržoje viršija 500 Eur/MWh, Italijoje – 167 Eur/MWh ir pan.</p> <p>Kitose šalyse (pvz., Jungtinėje Karalystėje) taip pat yra aiškiai nurodoma, kad kritinis sistemos laikotarpis gali būti skelbiamas, kuomet dėl paklausos ir pasiūlos neatitikimo PSO turi sumažinti paklausą (vartojimą) (angl. demand curtailment / load shedding).</p>	<p>negu būtina užtikrinti elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą;</p> <p>50.23. Lietuvos Respublikos energetikos sistema dirba elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo režimu.“</p>
17.	<p>„51. Perdavimo sistemos operatorius informuoja pajėgumų vykdytojus apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip likus 8 valandoms iki kritinio sistemos įvykio laikotarpio pradžios. Perdavimo sistemos operatorius paskelbus apie kritinį sistemos laikotarpį, pajėgumų vykdytojas privalo užtikrinti pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriais pajėgumų vykdytojas ketina pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, parengtį iki kritinio sistemos laikotarpio pradžios.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, kuo remiantis yra nustatytas pajėgumų vykdytojų informavimo laikotarpis – 8 valandos iki kritinio sistemos įvykio laikotarpio pradžios.</p> <p>Akreipiame Energetikos ministerijos dėmesį, kad „diena prieš“ (angl. day-ahead) rinkoje prekybos rezultatai pasiekia 13 val. 42 min. dieną prieš operatyvinę dieną. Kitaip tariant, daugiau nei 10 valandų iki kitos operatyvinės paros pradžios. Taip pat „pikinis“ sistemos poreikio laikotarpis prasideda ne 00:00 val., o tik ryte (apytiksliai nuo 7:00 val.), kas reiškia, kad PSO apie potencialų kritinį sistemos laikotarpį potencialiai turėtų sužinoti ne vėliau nei prieš apytiksliai 17 val. iki jo pradžios.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Lietuvos atveju būtų galima nustatyti, kad apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų vykdytojai bus informuojami ne vėliau kaip likus 16 val. iki kritinio sistemos įvykio laikotarpio pradžios.</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„51. Perdavimo sistemos operatorius informuoja pajėgumų vykdytojus apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip likus 16 valandų iki kritinio sistemos įvykio laikotarpio pradžios. Perdavimo sistemos operatorius paskelbus apie kritinį sistemos laikotarpį, pajėgumų vykdytojas privalo užtikrinti pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriais pajėgumų vykdytojas ketina pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, parengtį iki kritinio sistemos laikotarpio pradžios.“</p>
18.	<p>„52. Perdavimo sistemos operatorius, atlikdamas pajėgumų vykdytojų kritinio sistemos laikotarpio metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikto pajėgumų kiekio skaičiavimą pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka, turi įvertinti:</p> <p>52.1. pajėgumų vykdytojo valdomų ir (ar) sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių faktiškai pagamintos elektros energijos kiekį;</p> <p>52.2. pajėgumų vykdytojo valdomais ir (ar) sutelktais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais faktiškai pateiktus</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos patikslinti nurodytą Tvarkos aprašo projekto punktą bei jo papunkčius aiškiai nurodant, kad PSO vykdydamas nurodytame punkte įvardintą pajėgumų kiekio skaičiavimą taip pat įvertins ir „diena prieš“ (angl. day-ahead) rinkoje pateiktus pasiūlymus parduoti elektros energiją, net jeigu jie ir nebus aktyvuoti (analogiškai kaip ir 52.2 papunktyje nurodyti balansavimo pasiūlymai).</p> <p>Taip pat siekdami teisinio aiškumo, siūlome apibrėžti „pajėgumų pateikimo“ sąvoką.</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„52. Perdavimo sistemos operatorius, atlikdamas pajėgumų vykdytojų kritinio sistemos laikotarpio metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikto pajėgumų kiekio skaičiavimą pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka, turi įvertinti:</p> <p>52.1. pajėgumų vykdytojo valdomų ir (ar) sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių faktiškai pateiktus</p>

Eil. Nr.	Tvaros aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>balansavimo energijos pasiūlymus pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;</p> <p>52.3. pajėgumų vykdytojo valdomais ir (ar) suteiktais įrenginiais faktiškai pateiktą balansavimo energijos paslaugą pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;</p> <p>52.4. nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo suteiktų pajėgumų užtikrinančių įrenginių sumažintą elektros energijos paklausos dydį, nustatomą pagal Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;</p> <p>52.5. elektros tinklo apribojimus ir apribojimus, kylančius dėl vykdomų perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus nurodymų;</p> <p>52.6. staigų, nenuspėjamą įvyki, kuris yra nepriklausomas nuo pajėgumų vykdytojo valios ir kurio įtakos nebuvo galima išvengti arba sumažinti deramai pasirengiant (force majeure).“</p>		<p>elektros energijos gamybos pasiūlymus elektros energijos biržoje;</p> <p>52.42. pajėgumų vykdytojo valdomų ir (ar) suteiktų pajėgumų užtikrinančių įrenginių faktiškai pagamintos elektros energijos kiekį;</p> <p>52.23. pajėgumų vykdytojo valdomais ir (ar) suteiktais pajėgumų užtikrinančiais įrenginiais faktiškai pateiktus balansavimo energijos pasiūlymus pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;</p> <p>52.34. pajėgumų vykdytojo valdomais ir (ar) suteiktais įrenginiais faktiškai pateiktą balansavimo energijos paslaugą pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;</p> <p>52.45. nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo suteiktų pajėgumų užtikrinančių įrenginių sumažintą elektros energijos paklausos dydį, nustatomą pagal Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;</p> <p>52.56. elektros tinklo apribojimus ir apribojimus, kylančius dėl vykdomų perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus nurodymų;</p> <p>52.67. staigų, nenuspėjamą įvyki, kuris yra nepriklausomas nuo pajėgumų vykdytojo valios ir kurio įtakos nebuvo galima išvengti arba sumažinti deramai pasirengiant (force majeure).“</p>
19.	<p>„53. Pajėgumų vykdytojai ne anksčiau kaip 3 mėnesiai, tačiau ne vėliau kaip vienas mėnuo iki pajėgumų teikimo laikotarpio pradžios, pagal pajėgumų sutarties nuostatas, turi pagrįsti savo gebėjimą nepertraukiamai, ne trumpesniai kaip vienos valandos laikotarpiui, pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį vienu iš šių būdų:“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, ar nurodytas ne trumpesnis kaip vienos valandos laikotarpis bus pakankamas siekiant pilnavertiškai įsitikinti pajėgumų vykdytojų gebėjimu teikti pajėgumus nepertraukiamai.</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei patikslinti Tvaros aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
20.	<p>„53.3. atlikti pajėgumų užtikrinančio įrenginio bandymą ir pateikti dokumentus ir (ar) informaciją, pagrindžiančią pajėgumų vykdytojo gebėjimą ne vėliau nei per 8 valandas nuo pajėgumų užtikrinančio įrenginio aktyvavimo perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.“</p>	<p>Žr. komentarą Nr. 17.</p>	<p>Prašome patikslinti Tvaros aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„53.3. atlikti pajėgumų užtikrinančio įrenginio bandymą ir pateikti dokumentus ir (ar) informaciją, pagrindžiančią pajėgumų vykdytojo gebėjimą ne vėliau nei per 168 valandas nuo pajėgumų užtikrinančio įrenginio aktyvavimo perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu</p>

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
21.	<p>„55. Aprašo 53 punkte nurodytas bandymas vykdomas šiomis sąlygomis:</p> <p>55.1. pajėgumų vykdytojas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki bandymo dienos turi susitarti su pardavimo sistemos operatoriumi dėl bandymo atlikimo datos;</p> <p>55.2. pajėgumų vykdytojas nurodo pardavimo sistemos operatoriui pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuris bus bandomas, bandomo pajėgumus užtikrinančio įrenginio dydį bei bandymo atlikimo laiką;</p> <p>55.3. pajėgumų vykdytojas ne ilgiau nei per 8 valandas nuo bandymo pradžios turi pasiiekti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, ir išlaikyti jį nuo 15 iki 60 minučių. Tuo atveju, jeigu pajėgumų vykdytojo valdomas užtikrinančio įrenginio darbo laikas ribojamas įrenginio technologijos (pavyzdžiui, elektros energijos kaupimo įrenginys), pardavimo sistemos operatoriaus reikalavimu, bandymo trukmė gali būti prailginama iki kvalifikacinės atrankos metu nurodyto įrenginio nepertraukiamo darbo trukmės;</p> <p>55.4. tuo atveju, jeigu pajėgumų aukciono vieneta sudaro keli pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, šį pajėgumų aukciono vieneta valdantis pajėgumų vykdytojas bandymo metu privalo visais pajėgumų aukciono vieneta sudarančiais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais įrodyti gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;</p> <p>55.5. pajėgumų vykdytojas padengia visas bandymo išlaidas.“</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, ar nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte bei jo papunkčiuose aprašytą bandymą pajėgumų vykdytojai esant poreikiui turės galimybę taip pat atlikti tris kartus, kaip tai yra numatyta Tvarkos aprašo projekto 62 punkte įvardintų įrenginių testų atveju. Atitinkamai prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą.</p> <p>Dėl 55.3 papunkčio taip pat žr. komentarus Nr. 17 ir 19.</p>	<p>pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.“</p> <p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„55. Aprašo 53 punkte nurodytas bandymas vykdomas šiomis sąlygomis:</p> <p>55.1. pajėgumų vykdytojas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki bandymo dienos turi susitarti su pardavimo sistemos operatoriumi dėl bandymo atlikimo datos;</p> <p>55.2. pajėgumų vykdytojas nurodo pardavimo sistemos operatoriui pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuris bus bandomas, bandomo pajėgumus užtikrinančio įrenginio dydį bei bandymo atlikimo laiką;</p> <p>55.3. pajėgumų vykdytojas ne ilgiau nei per 168 valandas nuo bandymo pradžios turi pasiiekti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, ir išlaikyti jį nuo 15 iki 60 minučių. Tuo atveju, jeigu pajėgumų vykdytojo valdomas pajėgumus užtikrinančio įrenginio darbo laikas ribojamas įrenginio technologijos (pavyzdžiui, elektros energijos kaupimo įrenginys), pardavimo sistemos operatoriaus reikalavimu, bandymo trukmė gali būti prailginama iki kvalifikacinės atrankos metu nurodyto įrenginio nepertraukiamo darbo trukmės;</p> <p>55.4. tuo atveju, jeigu pajėgumų aukciono vieneta sudaro keli pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, šį pajėgumų aukciono vieneta valdantis pajėgumų vykdytojas bandymo metu privalo visais pajėgumų aukciono vieneta sudarančiais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais įrodyti gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;</p> <p>55.5. pajėgumų vykdytojas padengia visas bandymo išlaidas.“</p>
22.	<p>„56. Jeigu pajėgumų vykdytojas bandymo, atliekamo Aprašo 53 punkte nurodyta tvarka, metu:</p> <p>56.1. įrodo gebėjimą pateikti ne visą, o tik daugiau nei 50 proc. aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, pardavimo sistemos operatorius tokiame pajėgumų vykdytojui iš likusio Aprašo 18 punkte nurodyto prievolės</p>	<p>Grupės nuomone, Tvarkos aprašo projekto nurodytame punkte įvardinta vertinama pajėgumų kiekių riba (50 proc.) bei pajėgumų vykdytojams potencialiai taikytinos sankcijos turėtų sutapti su Tvarkos aprašo projekto 61 ir 62 punktuose nurodytais vertinamų pajėgumų kiekių bei susijusių sankcijų</p>	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>įvykdymo užtikrinimo išskaičiuojama suma, proporcingą trūkstamam pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančiam kiekiui ir likusią prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą grąžina per 10 kalendorinių dienų. Tokiu atveju pajėgumų vykdytojai mokėjimai už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą yra atliekami už pajėgumus atitinkantį kiekį, kurį pajėgumų vykdytojas sugebėjo pateikti bandymo metu;</p> <p>56.2. įrodo gebėjimą pateikti mažiau nei 50 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, perdavimo sistemos operatorius likusios Aprašo 18 punkte nurodytos prievolių įvykdymo užtikrinimo dalies negrąžina bei nutraukia sudarytą pajėgumų sutartį."</p>	dydžiais. Atitinkamai prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą.	
23.	<p>"58. Perdavimo sistemos operatorius, pagal Aprašo 57 punktą pateikiamoje ataskaitoje pastebėjus faktinius neatitikimus gali įpareigoti pajėgumų vykdytoją atlikti bandomąjį pajėgumų užtikrinančio įrenginio testą, jeigu:</p> <p>58.1. pajėgumų vykdytojas bent kartą per pusmetį, už kurį teikiama ataskaita, neįrodė gebėjimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį visa apimtimi;</p> <p>58.2. laikotarpiu nuo pajėgumų sutarties pasirašymo iki pajėgumų tiekimo laikotarpio pradžios sumažėjo pajėgumų vykdytojo gebėjimas pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;</p> <p>58.3. pajėgumų vykdytojas per pusmetį, už kurį teikiama ataskaita, atliko nesėkmingą bandomąjį pajėgumų užtikrinančio įrenginio testą."</p>	<p>Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, kuo skiriasi nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte bei jo papunkčiuose įvardintas įrenginio testas nuo kituose Tvarkos aprašo projekto punktuose įvardintų įrenginių bandymų. Jeigu šios sąvokos savo turiniu ir esme nesiskiria, prašome suvienodinti dokumente naudojamas sąvokas.</p>	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.
24.	<p>"61. Jeigu bandomojo pajėgumų užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia ne mažesnę nei 80 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas moka Aprašo 63 punkte nurodytą baudą, tačiau išlaiko įpareigojimą ir toliau vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę pagal pajėgumų sutartyje numatytas sąlygas.</p> <p>62. Jeigu bandomojo pajėgumų užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia mažesnę nei 80 proc. viso pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas moka Aprašo 63 punkte nurodytą baudą, bei, jeigu pajėgumų užtikrinančio įrenginio bandymus atlikus tris kartus, visų šių testų metu</p>	<p>Grupės nuomone, Tvarkos aprašo projekto nurodytame punkte įvardinta vertinama pajėgumų kiekių riba (80 proc.) bei pajėgumų vykdytojams potencialiai taikytinos sankcijos turėtų sutapti su Tvarkos aprašo projekto 56 punkte nurodytais vertinamų pajėgumų kiekių bei susijusių sankcijų dydžiais. Atitinkamai prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą.</p>	Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.

Eil. Nr.	Tvarkos aprašo projekto nuostata	Grupės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	pajėgumų vykdytojo pateikiamas pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantis kiekis siekia mažiau kaip 80 proc. pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje numatytas pajėgumus atitinkantis kiekis, tokiame pajėgumų vykdytoji perdavimo sistemos operatorius vienašališkai pajėgumų sutartyje nustato sumažintą, bandymu metu nustatytą, pajėgumus atitinkantį kiekį.“		
25.	„64. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumus atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 65 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų teikimo pradžios (po 8 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemos įvykį).“	Žr. komentarą Nr. 17.	<p>Prašome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„64. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumus atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 65 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų teikimo pradžios (po 168 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemos įvykį).“</p>
26.	„65.1. minimalus valandinis baudos dydis yra 345 Eur/MWh“	Prašome Energetikos ministerijos pateikti paaiškinimą, kuo remiantis buvo nustatytas nurodytame Tvarkos aprašo projekto punkte įvardintas minimalus valandinis baudos dydis – 345 Eur/MWh.	Prašome pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.
27.	„65.2. maksimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas prarastos apkrovos vertei (angl. angl. VoLL – Value of Lost Load) Lietuvos Respublikoje.“	<p>Atkreipiamo Energetikos ministerijos dėmesį, kad prarastos apkrovos vertės dydis bei šio rodiklio apskaičiavimo principai (pvz., metodologija ir pan.) nėra niekur apibrėžti.</p> <p>Atitinkamai pažymime, kad maksimalus valandinis baudos dydis būtų proporcingas jeigu jis būtų susietas su sąlygomis, kurios turi būti įgyvendintos siekiant paskelbti kritinį sistemos laikotarpį. Atitinkamai siūlome patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą.</p>	<p>Prašome pateikti paaiškinimą bei patikslinti Tvarkos aprašo projektą pagal pateiktą pastabą:</p> <p>„65.2. maksimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas elektros energijos biržos kainai nurodytai Aprašo 50.1 papunktyje, pritaikius koeficientą 1,5 prarastos apkrovos vertei (angl. angl. VoLL – Value of Lost Load) Lietuvos Respublikoje.“</p>

2020-07-07 Nr. 2-3168

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

Vilniaus g. 31,
Vilnius, Lietuva
+370 5 2431067
sekretoriatas@lpk.lt
www.lpk.lt

LR Energetikos ministerijai

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS
2020-07-07 Nr. S.284

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO NR. 20-9375

Lietuvos pramonininkų konfederacija (toliau – LPK) peržiūrėjo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) nutarimo „Dėl pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. 20-9375 (toliau – Projektas) ir teikia nuomonę.

LPK kartu su nariais nagrinėjo elektros energetikos sistemos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo sąlygas, pajėgumų užtikrinimo prievolės ir pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties įgyvendinimo tvarką, pajėgumų aukcionuose skirstomų pajėgumų nustatymo tvarką, mokėjimo už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą tvarką ir sąlygas. LPK narių vertinimu, be pristatymo ir diskusijos su rengėjais Projektas nėra galutinai aiškus ir pastabų teikimas būtų tik ilgai besitęsiantis bei apčiuopiamų rezultatų neduodantis susirašinėjimas. Pažymėtina, kad dėl Projekto svarbu kuo skubiau rasti bendrą supratimą ir tada jau detalai nagrinėti, kadangi dabar skirtingos įmonės esminius tvarkos aprašo elementus supranta skirtingai.

Šių metų pradžioje Energetikos ministerijoje buvo surengtas esamo laikotarpio ir situacijos dėl nagrinėjamo Projekto pristatymas. Po to kilo tiek daug aktualių klausimų, kad buvo vieningai sutarta, jog būtinas dar vienas susitikimas. Tačiau jis taip ir nebuvo surengtas. Atsižvelgiant į tai, LPK prašo suorganizuoti virtualų arba gyvą susitikimą, kuriame Litgrid, VERT ir Energetikos ministerijos atstovai pristatytų nagrinėjamą Projektą, atsakytų į klausimus apie esamus projektus ir artimiausius planus. Galimą susitikimo laiką suderintume darbo tvarka.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Vykdomasis direktorius

Ričardas Sartatavičius

V. Dirma, virgilijus.dirma@lpk.lt, 862500023

BUSINESSEUROPE

BUSINESSatOECD
THE BUSINESS AND INDUSTRY ADVISORY COMMITTEE

Įmonės kodas: 110058241
PVM mokėtojo kodas: LT100002156611
A/s Nr.: LT05 7044 0600 0150 5642

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

2020-07-07 Nr. SD-

**DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO
VIEŠOS KONSULTACIJOS**

AB „Ignitis gamyba“ (toliau – Bendrovė) teikia savo pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Ministerija) parengtam Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo projektui (toliau – Projektas) (pridedama).

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 10 psl.

Generalinis direktorius

Rimgaudas Kalvaitis

A. Barauskas, tel. +37061086402, el. p. Arunas.Barauskas@ignitis.lt

AB „IGNITIS GAMYBA“ (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PAJĖGŲMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTUI (TOLIAU – PROJEKTAS)

2020-07-07 Nr. SD-285
2020 m. liepos 7 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	„5.2. Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai (toliau – ribiniai pajėgumai) – pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai, kurie nustatomi pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodiką.“	Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.5 papunktyje nurodyta, kad teisės aktų terminai turi būti tikslūs. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 5.2 papunktyje apibrėžiamas objektas „pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai“ yra apibrėžiamas juo pačiu – „pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai“. Tai yra „ydinguųjų rato“ (lot. „circulus vitiosus“) loginė klaida. Prašome pašalinti šią loginę klaidą ir tinkamai bei tiksliai apibrėžti sąvoką.	Pakoreguoti Projekto 5.2 papunktį, pagal pateiktą pastabą.
2.	„5.3. Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų didžiausioji kaina (toliau – pasiūlymų didžiausioji kaina) – pajėgumų aukciono dalyvių pajėgumų aukcione didžiausia galima pasiūlyti kaina (Eur/MW/per metus), nustatyta pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką.“	Nurodomas metodikos pavadinimas neatitinka Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme (toliau – EEĮ) nurodyto pavadinimo. EEĮ 9 straipsnio 3 dalies 23 punkte nurodyta, kad Taryba rengia ir tvirtina Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką, nustato didžiausias kainų ribas esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams bei atitinkamiems aukcionams.	Pakeisti Projekto 5.3 papunktį ir jį išdėstyti taip: „5.3. Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų didžiausioji kaina (toliau – pasiūlymų didžiausioji kaina) – pajėgumų aukciono dalyvių pajėgumų aukcione didžiausia galima pasiūlyti kaina (Eur/MW/per metus), nustatyta pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką.“
3.	„6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme ir (ar) kituose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pajėgumų užtikrinimo mechanizmą.“	Rekomendacijų 6.1 papunktyje nurodyta, kad jei teisės akto, institucijos, pareigų ir pan. pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“. Projekto 6 punkte Elektros energetikos įstatymas minimas pirmą kartą, todėl turi būti rašomas pilnas įstatymo pavadinimas.	Pakeisti Projekto 6 punktą ir jį išdėstyti taip: „6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir (ar) kituose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pajėgumų užtikrinimo mechanizmą.“

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
4.	<p>„7. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinę atranką atlieka ir pajėgumų aukcionus organizuoja pagal pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštyje (toliau – tvarkaraštis) nurodytas datas ir terminus. Tvarkaraštyje taip pat nurodomi perdavimo sistemos operatoriaus apskaičiuoti skirstomi pajėgumai, kurie turi būti skirstomi išankstiniame pajėgumų aukcione bei pagrindiniame ir (ar) papildomame pajėgumų aukcione.“</p>	<p>EEI 70⁴ straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog perdavimo sistemos operatorius kiekviename pajėgumų aukcione skirstomus pajėgumus apskaičiuoja ir nustato skirstomus pajėgumus, kuriuos paskirsčius pajėgumų aukcionas laikomas įvykęs pagal Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas. Siekdami aiškumo, siūlome atitinkamai pakoreguoti Projektą.</p>	<p>Pakeisti Projekto 7 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„7. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinę atranką atlieka ir pajėgumų aukcionus organizuoja pagal pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštyje (toliau – tvarkaraštis) nurodytas datas ir terminus. Tvarkaraštyje taip pat nurodomi perdavimo sistemos operatoriaus pagal Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas apskaičiuoti skirstomi pajėgumai, kurie turi būti skirstomi išankstiniame pajėgumų aukcione bei pagrindiniame ir (ar) papildomame pajėgumų aukcione.“</p>
5.	<p>„8. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinės atrankos metu, vadovaudamasis Pajėgumų užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika, apskaičiuoja pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinius pajėgumus bei pajėgumų aukciono vienetų ribinius pajėgumus. Apskaičiuodamas ribinius pajėgumus, perdavimo sistemos operatorius įvertina: <...>“</p>	<p>1. Atkreiptinas dėmesys, jog Projekte nėra pateikta „pajėgumų aukciono vienetų ribinių pajėgumų“ sąvoka, todėl prašome pateikti jos apibrėžį. 2. Taip pat pažymėtina, kad Projekto 8.1 ir 8.2 papunkčiuose pateikiamos taisyklės, kaip apskaičiuojami ribiniai pajėgumai, tačiau nėra nurodyta, kaip bus apskaičiuojami pajėgumų aukciono vienetų ribiniai pajėgumai ir kokią informaciją turės pateikti pajėgumų valdytojai.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pastabą.</p>
6.	<p>„11. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina kitų valstybių narių, kurių elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų dalyvavimą Lietuvos Respublikos pajėgumų užtikrinimo mechanizme neviršijant atitinkamai jungiamajai linijai (ar linijoms) nustatyto patenkancio pajėgumų dydžio, apskaičiuoto pagal Jungiamosiomis linijomis patenkancio pajėgumų skaičiavimo metodiką.“</p>	<p>Pagal EEI 9 straipsnio 3 dalies 25 punktą Jungiamosiomis linijomis patenkancio pajėgumų skaičiavimo metodiką tvirtina Taryba. Siekdami aiškumo, siūlome atitinkamai pakoreguoti Projektą.</p>	<p>Pakeisti Projekto 11 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„11. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina kitų valstybių narių, kurių elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų dalyvavimą Lietuvos Respublikos pajėgumų užtikrinimo mechanizme neviršijant atitinkamai jungiamajai linijai (ar linijoms) nustatyto patenkancio pajėgumų dydžio, apskaičiuoto pagal Tarybos patvirtintą Jungiamosiomis linijomis</p>

Eil. Nr.	Tiesės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
			patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką.
7.	<p>„19. Prievolių įvykdymo užtikrinimas (finansinė garantija ar finansinis laidavimas, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstatyme) turi būti pateikiamas perdavimo sistemos operatoriui per Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus.“</p>	<p>Siūlome nurodyti, kad prievolių vykdymo užtikrinimui būtų tinkamas ir piniginis užstatas, taip palengvinant pajėgumų valdytojams tiek užstatą gavimą, tiek ir galimas išskaitas.</p>	<p>Pakeisti Projekto 19 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„19. Prievolių įvykdymo užtikrinimas (finansinė garantija ar finansinis laidavimas, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstatyme, arba piniginis užstatas) turi būti pateikiamas perdavimo sistemos operatoriui per Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus.“</p>
8.	<p>„22. Pasiūlymai yra nedalomi ir pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis yra visa apimtimi priimamas arba atmetamas, nebent pajėgumų aukciono dalyvis pasiūlymo teikimo metu nurodo, kad pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi. Pasiūlymas vertinamas ir priimamas arba atmetamas, perdavimo sistemos operatoriaus valdomoje pajėgumų aukcionų organizavimo informacijoje sistemoje vadovaujantis šiose skyriuose nustatytais pasiūlymų reikalavimais ir, jeigu pasiūlyme nurodytas pajėgumų kiekis yra nedalomas, – papildomai atsižvelgiama į pasiūlymo priėmimo visa apimtimi socioekonominės naudos vertinimą. Socioekonominės naudos vertinimas lemia pajėgumų aukciono dalyvio teikiamo nedalomo pasiūlymo priėmimo ir atmetimo sąlygas, kai pajėgumų aukciono dalyvio pateikto nedalomo pasiūlymo apimtis viršija paklausos kreivėje nurodytą įsigytiną pajėgumų apimtį. Nedalomas pasiūlymas (pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis) visa apimtimi priimamas, jei paklausos kreivė apibrėžiama pasiūlymo</p>	<p>Projekto 22 punkte nurodoma, kad pasiūlymai bus vertinami atliekant socioekonominės naudos vertinimą, bet nėra aišku kokiais principais, kriterijais ir prielaidomis tas vertinimas bus atliekamas. Siekdami aiškumo, siūlome detalizuoti socioekonominės naudos vertinimo procesą.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pastabą.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	priėmimo visa apimtimi (atitinkamai didesnio energetikos sistemos patikimumo) teikiama socioekonominė vertė yra didesnė nei papildomos sąnaudos, patiriamos įsigyjant didesnį nei paklausos kreivę nurodomas pajėgumų kiekis.“		
9.	„26. Maksimali planuojamo pajėgumų užtikrinančio įrenginio, su kuriuo jį valdantis asmuo gali teikti pasiūlymą pajėgumų aukcione, įrengtoji galia yra 300 MW.“	Prašome nurodyti, kokių pagrindų pasirinkta maksimali įrenginių galia. Ar tikslinga ją riboti? Pagal rinkos dalyvių teikiamus duomenis didesnės galios įrenginiai gali užtikrinti mažesnę santykinę investicijų poreikį galios vienetui. Siūlome koreguoti maksimalią galią iki 400 MW arba reformuluoti punktą, kad būtų ribojama pasiūlymo galia, bet ne įrenginio galia.	Pakeisti Projekto 26 punktą ir jį išdėstyti taip: „26. Maksimali planuojamo pajėgumų užtikrinančio įrenginio, su kuriuo jį valdantis asmuo gali teikti pasiūlymą pajėgumų aukcione, įrengtoji galia yra 300 400 MW.“ Arba „26. Maksimali planuojamo pajėgumų užtikrinančio įrenginio, su kuriuo jį valdantis asmuo gali teikti pasiūlymą pajėgumų aukcione, įrengtoji galia yra 300 MW.“ pajėgumų aukcione teikiamo pasiūlymo su planuojamu įrenginiu galia yra 300 MW.“
10.	„27. Pajėgumų aukcijoje dalyvis gali teikti sutelktą pasiūlymą, kuriame nurodomas ribinių pajėgumų kiekis bus teikiamas kelių prie to paties perdavimo ar skirstymo tinklo prijungtų skirtingų esamų ar planuojamų ir pajėgumų užtikrinančių įrenginių. Suteiktame pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 25 MW. Teikiant sutelktą pasiūlymą, kiekvieno atskiro esamo ar planuojamo pajėgumų užtikrinančio įrenginio ribinė galia negali būti didesnė kaip 5 MW.“	Prašome pateikti paaiškinimą, ar sutelktų pajėgumų sąvoka apima tik „nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo sutelkti įrenginius“, kaip tai apibrėžta EEI.	Pateikti paaiškinimą pagal pateiktą pastabą.
11.	„29. Pajėgumų aukcijoje dalyviai, praėję kvalifikacinę atranką su keliais skirtingais planuojamais pajėgumų užtikrinimo įrenginiais, pagrindiniam pajėgumų	Prašome pateikti paaiškinimą ar šiuo punktu nustatoma, kad dalyvis gali pateikti pvz. skirtingų galių pasiūlymus su skirtingomis kainomis, nurodant, kad laimėjus brangiausiajam pasiūlymui kiti pasiūlymai nėra aktyvuojami.	Pateikti paaiškinimą pagal pateiktą pastabą.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>aukcionui gali teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukciono sistemos negali būti aktyvuojami (laimėti aukcioną) kartu (toliau - išimtinai susiję pasiūlymai). Vienas dalyvis gali teikti ne daugiau kaip tris išimtinai susijusius pasiūlymus, iš kurių gali būti aktyvuojamas (laimėti aukcioną) tik vienas pasiūlymas.“</p>		
12.	<p>„30. Maksimali pasiūlyme nurodoma ribinių pajėgumų kaina neturi viršyti pasiūlymų didžiausios kainos ribos esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, kurią Taryba nustato pagal Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką. Pasiūlymai, kuriuose nurodoma ribinių pajėgumų kaina viršija Tarybos nustatytą pasiūlymų didžiausios kainos ribą, yra atmetami.“</p>	<p>Žiūrėti pastabą Nr. 2.</p>	<p>Pakeisti Projekto 30 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„30. Maksimali pasiūlyme nurodoma ribinių pajėgumų kaina neturi viršyti pasiūlymų didžiausios kainos ribos esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, kurią Taryba nustato pagal Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką. Pasiūlymai, kuriuose nurodoma ribinių pajėgumų kaina viršija Tarybos nustatytą pasiūlymų didžiausios kainos ribą, yra atmetami.“</p>
13.	<p>„31. Pateikti pasiūlymai atrenkant laimėtojus pajėgumų aukcione rikiuojami didėjančios kainos tvarka. Pajėgumų aukciono dalyviams pateikus pasiūlymus, kurių nurodyta pajėgumų kaina yra vienoda, pasiūlymai yra vertinami pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus. Jeigu pasiūlymai sutampa po įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra sugrupuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pateikto ankščiau. Jeigu pasiūlymas, kurio nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, turi būti priimamas ne visa apimtimi, kad nebūtų viršijama paklausos kreivėje nurodyta</p>	<p>Projekto 23, 24 ir 25 punktuose nurodyta, kokia informacija turės būti pateikta pasiūlymuose. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte nėra nurodyta, kokiam etape turės būti pateikta Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodyta informacija, kuri bus vertinama pajėgumų aukciono dalyviams pateikus vienodos kainos pasiūlymus. Atsižvelgdami į tai ir siekdami aiškumo, prašome patikslinti Projektą.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pastabą.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	Išsitytina pajėgumų apimtis, pasiūlymas priimamas ne visa apimtimi taikant 0,001 MW tikslumą."		
14.	<p>"33. Pajėgumų aukcionuose vykdomuose pirmiesiems dvejiems pajėgumų pateikimo laikotarpio metams visiems pajėgumų vykdytojams už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkancio elektros energijos kiekio pateikimą mokama jų pasiūlyme nurodyta kaina. Pajėgumų vykdytoji už pateikiamus pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį mokėtina suma yra apskaičiuojama pateikto pasiūlymo kainą už megavatą (MW) per metus padauginant iš nupirkto pajėgumus atitinkancio kiekio."</p>	<p>Už tą pačią teikiamą paslaugą taikoma kainodara neturėtų skirtis, todėl siūlome visiems pajėgumų vykdytojams visais laikotarpiais taikyti tą pačią kainodarą, mokant aukciono ribinę kainą. Jeigu į pasiūlymą nebus atsižvelgta, prašome pagrįsti skirtingos kainodaros taikymą.</p>	<p>Pakeisti Projekto 33 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>"33. Pajėgumų aukcionuose vykdomuose pirmiesiems dvejiems pajėgumų pateikimo laikotarpio metams visiems pajėgumų vykdytojams už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkancio elektros energijos kiekio pateikimą mokama jų pasiūlyme nurodyta aukciono ribinė kaina. Pajėgumų vykdytoji už pateikiamus pajėgumus aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį mokėtina suma yra apskaičiuojama pateikto pasiūlymo kainą už megavatą (MW) per metus padauginant iš nupirkto pajėgumus atitinkancio kiekio."</p>
15.	<p>"36. Su asmenimis, laimėjusiais pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcioną, per 10 darbo dienų po pajėgumų aukciono rezultatų paskelbimo pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje yra automatiškai suformuojama ir pasirašoma pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartis (toliau – pajėgumų sutartis), kurioje numatoma tokia pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė:</p> <p>36.1. valstybės narėse, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, esantiems pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams, nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo (valdomos apkrovos) suteikiamiems įrenginiams, gaminančio vartotojo įrenginiams bei Lietuvos Respublikoje esantiems</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad nei EEJ, nei jokiam kitame įstatyme nėra reglamentuota, jog Taryba turi kompetenciją nustatyti kapitalo sąnaudų ribą. Atsižvelgdami į tai, prašome nurodyti, kokių teisės aktu vadovaudamasi Taryba apskaičiuos ir nustatys kapitalo sąnaudų ribą ir kokiam įstatyme yra įtvirtinta Tarybos kompetencija nustatyti tokią sąnaudų ribą. Taip pat nurodyti kas, kada ir koku pagrindu apskaičiuos įrenginių kapitalo investicines sąnaudas.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios nesieks nurodytos Tarybos nustatytos kapitalo sąnaudų ribos, taikomos rekonstruojamus ir naujai įrengiamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdantiems ar sutelkusiems asmenims, – vieni metalai;</p> <p>36.2. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems rekonstruoti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdantiems ar sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Tarybos nustatytą kapitalo sąnaudų ribą, taikomą rekonstruojamiems įrenginiams, – 5 metalai;</p> <p>36.3. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems įrengti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdantiems ar sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Tarybos nustatytą kapitalo sąnaudų ribą, taikomą planuojamiems įrengti pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams, – 12 metų.“</p>		
16.	<p>„43. Pajėgumų vykdytojas, kuris sudarė pajėgumų sutartį ir jo pajėgumų aukciono vienetas yra sudarytas iš naujų ar rekonstruojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių, įsipareigoja per 12 mėnesių nuo pajėgumų aukcionų rezultatų paskelbimo pateikti perdavimo sistemos operatoriui dokumentus susijusius su pajėgumus užtikrinančių įrenginiais, patvirtinančius: 43.1. ne mažiau kaip 10 proc. siekiančias patirtas finansines išlaidas, kurios skirtos</p>	<p>1. EEĮ 2 straipsnio 35¹ dalyje yra nurodyta, jog planuojami pajėgumus užtikrinantys įrenginiai – asmens nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomi elektros energijos gamybos, energijos kaupimo įrenginiai elektros sistemoje ir (ar) nepriklausomo elektros kaupimo paklausos telkėjo suteikti įrenginiai, kuriuos iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketina rekonstruoti ar naujai įrengti, ar pastatyti pajėgumų aukciono dalyvis, iki kvalifikacinės atrankos pradžios dar neturintis veiklai reikiamų leidimų ir (ar) atestatų. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 36.1, 41, 43, 43.1, 44 ir 53.1 punktuose kalbama apie naujus įrenginius, kuriuos apima planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių</p>	<p>1. Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p> <p>2. Pakeisti Projekto 43 punktą ir jį išdėstyti taip: „43. Pajėgumų vykdytojas, kuris sudarė pajėgumų sutartį ir jo pajėgumų aukciono vienetą yra sudarytas iš naujų ar rekonstruojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių, įsipareigoja per 24 12 mėnesių nuo pajėgumų aukcionų rezultatų</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>naujam ar planuojamam pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui;</p> <p>43.2. sudarytus investicinius kontraktus, kurių bendra vertė yra ne mažesnė nei 20 proc. visų finansinių išlaidų, planuotų pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui.“</p>	<p>sąvoka. Siūlytume visame Projekte vartoti vienodą reikšmę turinčias sąvokas.</p> <p>2. Siūlome padidinti laikotarpį iki 24 mėnesių, per kurį turi būti patirtos pirmos išlaidos ir pasirašyti kontraktai dėl rekonstruojamų ar planuojamų įrenginių. Rekonstrukcijos atveju vykdomi darbai ir su jais susiję pirkimai gali būti vykdomi ne iš karto po pajėgumų aukciono rezultatų paskelbimo, todėl per 12 mėnesių gali būti nepasiektas reikalaujamas deklaruoti finansinių išlaidų lygis. Naujų įrenginių statybos atveju dėl pajėgumų vykdytojams taikomų viešųjų pirkimų procedūrų trukmės taip pat gali būti nepasiektas reikalaujamas deklaruoti finansinių išlaidų lygis.</p>	<p>paskelbimo pateikti perdavimo sistemos operatoriui dokumentus susijusius su pajėgumus užtikrinančių įrenginiais, patvirtinančius:</p> <p><...>“</p>
17.	<p>„44. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę iš asmenų, valdančių ir (ar) sutelkusių naujus ir (ar) rekonstruojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, gauti išsamesnę informaciją apie pajėgumus užtikrinančių įrenginių statybų ar rekonstrukcijos eigą. Pajėgumų vykdytojas turi pateikti prašomą informaciją per perdavimo sistemos operatoriaus nustatytą terminą, ne trumpesį nei 15 darbo dienų.“</p>	<p>Prašome detalizuoti, kokią informaciją Perdavimo sistemos operatorius turi teisę gauti ir pajėgumų vykdytojas turi pateikti. Taip pat siūlome nurodyti galimą tokios informacijos užklauso ir teikimo periodiskumą (pvz. kas 6 mėn.), kad naujų ar rekonstruojamų pajėgumų projektų įgyvendinimo metu nebūtų patiriamos papildomos projektų įgyvendinimo administravimo sąnaudos.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p>
18.	<p>„47. Pajėgumus užtikrinantis įrenginys per kiekvienus pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo metus gali ne ilgesnį kaip 240 valandų terminą, kuris suderinamas pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka, neužtikrinti pajėgumų prievolės vykdymo, kai tai yra būtina siekiant užtikrinti pajėgumus užtikrinančio įrenginio tinkamą techninę būklę ir techninę priežiūrą pagal galiojančių norminių dokumentų reikalavimus.“</p>	<p>Numatytas 240 valandų terminas skirtas tik įrenginio techninės būklės palaikymui ir techninei priežiūrai. Visų įrenginių eksploatavimo metu būna didesnės apimties remonto ir priežiūros darbai, kurių trukmė gali viršyti 240 valandų terminą. Nauji įrenginiai, jei jie bus naudojami ir komercinei veiklai ar sisteminiams paslaugoms teikti, negalės užtikrinti prievolių vykdymo visus 12 metų su leistinu tik 240 valandų terminu per metus.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą. Siūlome numatyti galimybę neužtikrinti pajėgumų prievolės vykdymo ir ilgesniam laikotarpiui pagal įrenginių technologinius reikalavimus kelių metų laikotarpyje.</p>
19.	<p>„51. Perdavimo sistemos operatorius informuoja pajėgumų vykdytojus apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip likus 8 valandoms iki kritinio sistemos įvykio laikotarpio pradžios. Perdavimo sistemos operatoriui paskelbus apie kritinį sistemos laikotarpį, pajėgumų vykdytojas privalo užtikrinti pajėgumus užtikrinančių įrenginių,</p>	<p>Siūlome papildyti punktą detalizuojant, kaip numatomas atsiskaitymas su pajėgumų vykdytojais už įrenginių faktiškai pagamintą elektros energijos kiekį. Prašome detalizuoti, koks numatomas elektros energijos kainos nustatymo modelis.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	kuriais pajėgumų vykdytojas ketina pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, parengtį iki kritinio sistemos laikotarpio pradžios.“		
20.	„53.3. atikti pajėgumus užtikrinančio įrenginio bandymą ir pateikti dokumentus ir (ar) informaciją, pagrindžiančią pajėgumų vykdytojo gebėjimą ne vėliau nei per 8 valandas nuo pajėgumus užtikrinančio įrenginio aktyvavimo perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.“	Siūlome nurodyti, koks galimas bandymų skaičius. Siūlome neriboti bandymų skaičiaus kiekio, nes nei vienas įrenginys neturi 100 proc. prieinamumo ar patikimumo rodiklio.	Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.
21.	„59. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas atliekamas 55 punkte numatytais sąlygomis.“	Siekdami aiškumo, siūlome patikslinti šį Projekto punktą.	Pakeisti Projekto 59 punktą ir jį išdėstyti taip: „59. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas atliekamas Aprašo 55 punkte numatytais sąlygomis.“
22.	„62. Jeigu bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia mažesnę nei 80 proc. viso pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas moka Aprašo 63 punkte nurodytą baudą, bei, jeigu pajėgumus užtikrinančio įrenginio bandymus atlikus tris kartus, visų šių testų metu pajėgumų vykdytojo pateikiamas pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantis kiekis siekia mažiau kaip 80 proc. pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje numatytas pajėgumus atitinkantis kiekis, tokiam pajėgumų vykdytojui perdavimo sistemos operatorius vienašališkai pajėgumų sutartyje nustato sumažintą, bandymu metu nustatytą, pajėgumus atitinkantį kiekį.“	Pažymėtina, jog nėra aišku, kurio bandymo metu nustatytas kiekis bus nustatomas – mažiausias ar didžiausias. Atitinkamai, siekiant aiškumo, siūlytina pakoreguoti Projektą.	Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.
23.	„63. Pajėgumų vykdytojai, kurie sudaro pajėgumų sutartį, tačiau nevykdo įpareigojimo pateikti pajėgumų aukcione	Siūlome papildyti punktą numatant galimybę, pagal metinius su Perdavimo sistemų operatoriumi suderintus planus, nevykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolės už tai negaunant proporcingų mokėjimų, bet	Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>laimėtą ir pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumų atitinkantį kiekį, netenka teisės į mokesčius ar mokesčių dalį, proporcingą nepateiktus pajėgumus atitinkančiam kiekiui, ir turi sumokėti nepateiktiems pajėgumams proporcingą baudą.“</p>	<p>išvengiant baudos. Įrenginiams turės būti atliekami planiniai remontai, kurių trukmė ilgesnė nei leidžiama 240 valandų, bet trumpesnė nei 1 metai. Siekiami užtikrinti prievolių įvykdymą ir išvengti baudų, pajėgumų vykdytojai turės įrengti rezervinius įrenginius arba iki 1 metų neteikti pajėgumų, o tai sąlygos perteklinių galių įrengimo poreikį šalyje arba reikiamas galias teks įsigyti iš užsienio tiekėjų.</p>	
24.	<p>„64. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumų atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumų atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 65 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų teikimo pradžios (po 8 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemų įvykį).“</p>	<p>Projekte neištrauktos nuo įrenginio savininko nepriklausančios aplinkybės, kurios gali turėti įtakos pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymui, tokios kaip pvz. elektros ar gamtinių dujų tiekimo perdavimo sistemų operatorių atliekami darbai ar atjungimai. Siūlome papildyti punktą nurodant šias aplinkybes.</p>	<p>Pakeisti Projekto 64 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„64. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumų atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumų atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 65 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų teikimo pradžios (po 8 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemų įvykį). Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą neskačiuojama, jei prievolių nevykdymas buvo sąlygotas nuo prievolių vykdytojų nepriklausančių aplinkybių.“</p>
25.	<p>„65.2. maksimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas prarastos apkrovos vertei (angl. angl. <i>VoLL – Value of Lost Load</i>) Lietuvos Respublikoje.“</p>	<p>Prašome nurodyti, kokiame teisės akte yra reglamentuotas prarastos apkrovos vertės dydis bei šio rodiklio apskaičiavimo principai. Atitinkamai, siekdami aiškumo, prašome pakoreguoti Projektą aiškiai nurodant kokio teisės akto pagrindu šis dydis bus apskaičiuojamas, kur bei kieno skelbiamas.</p>	<p>Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p>

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2020-07-08

Nr. R2-(RPS)-3957

I

2020-06-19

Nr. 3-926

DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) įvertino Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2020 m. birželio 19 d. raštu Nr. 3-926 (toliau – Raštas) pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas) ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant aiškumo siūlome svarstyti galimybę, ar Projekte būtų tikslinga įtvirtinti gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – SGD) kaštų vertinimą reglamentuojančias nuostatas. Paminėtina, kad šiuo metu savo esme analogiškos SGD kaštų vertinimo tvarką nustatančios nuostatos, taikomos organizuojant tretinio aktyviosios galios rezervų aukcioną, numatytos Elektros tinklų naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Tinklų taisyklės), 33^{1.5} papunktyje, t. y. elektros energijos gamintojai tretiniame aktyviosios galios rezervų aukcione konkuruoja visais kaštais, išskyrus SGD kaštus. Taip pat Tinklų taisyklių 33^{1.6} papunktyje nustatyta, kad SGD kaštai į sisteminių paslaugų kainą įtraukiami pagal tretinio aktyviosios galios rezervų aukcioną laimėjusių tretinio aktyviosios galios rezervų paslaugų teikėjų šiai paslaugai teikti naudojamų įrenginių bendrą instaliuotą galią. Taip pat reiktų įvertinti, ar tokios bei analogiškos priemonės galėtų būti taikomos atsižvelgus į šiuo metu derinamą valstybės pagalbos schemą dėl pajėgumų rinkos.

Atsižvelgdami į tai, siūlome įvertinti, ar būtų galima numatyti Projekte SGD kaštų kompensavimo mechanizmą, kuris sudarytų lygiavertes konkurencines sąlygas Lietuvos elektros energijos gamintojams, naudojančioms gamtines dujas, dalyvauti Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo aukcionuose.

2. Projekto 36.1–36.3 papunkčiais siūloma, kad pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė būtų nustatoma atsižvelgiant į Tarybos nustatytą kapitalo sąnaudų ribą. Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 23 punktu, patvirtins Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką ir nustatys esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų didžiausių pasiūlymų kainų ribų atitinkamiems pajėgumų aukcionams galimo dydžio nustatymo tvarką.

Siūlytume Projekte numatyti konkrečias įrenginio rekonstrukcijos kapitalo sąnaudų procentines ribas nuo Tarybos nustatytų bendrųjų naujo dalyvio kaštų, į kurias atsižvelgiant asmenims būtų taikoma atitinkama užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė. Jeigu dalyvio rekonstrukcijos

kapitalo investicinės sąnaudos sudarytų ≥ 40 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo dalyvio kaštų, toks dalyvis galėtų pateikti kainos pasiūlymą ne didesnę nei Tarybos nustatyta planuojamų pajėgumų kainos viršutinė riba ir pretenduoti į 12 metų kontrakto trukmę. Jeigu rekonstrukcijos kapitalo investicinės sąnaudos sudarytų > 20 proc., bet mažiau kaip 40 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo dalyvio kaštų naujos generacijos kaštų, toks dalyvis galėtų pateikti kainos pasiūlymą ne didesnę nei Tarybos nustatyta esamų pajėgumų kainos viršutinė riba ir pretenduoti į 5 metų kontrakto trukmę. Jeigu rekonstrukcijos kapitalo investicinės sąnaudos sudarytų < 20 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo dalyvio kaštų, toks dalyvis galėtų pateikti kainos pasiūlymą ne didesnę nei Tarybos nustatyta esamų pajėgumų kainos viršutinė riba ir pretenduoti į 1 metų kontrakto trukmę. Toks pasiūlymas atitiktų ir kitų valstybių narių (Jungtinė Karalystė¹, Airija², Belgija³) taikomą praktiką dėl rekonstruotų įrenginių vertinimo.

Taip pat Projekte nėra numatytas subjektas, kuris bus atsakingas siekiant įvertinti asmenų rekonstrukcijai skiriamų investicijų pagrįstumą bei užtikrinti, kad investicijos būtų atliekamos siekiant atitikti perdavimo sistemos operatoriaus nustatytus techninius reikalavimus, todėl siūlytume Projekte numatyti, kad už investicijų pagrįstumo įvertinimą būtų atsakingas perdavimo sistemos operatorius.

3. Projekto 26 punkte numatyta, kad maksimali planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio, su kuriuo jį valdantis asmuo gali teikti pasiūlymą pajėgumų aukcione, įrengtoji galia yra 300 MW, bei Projekto 27 punkte numatyta, kad sutelktame pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 25 MW. Teikiant sutelktą pasiūlymą, kiekvieno atskiro esamo ar planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio ribinė galia negali būti didesnė kaip 5 MW.

Pirmiausia pažymėtina, kad vadovaujantis Projekto 26 punktu Pajėgumų mechanizmo aukcione net negalėtų dalyvauti įrenginys, kurio įrengtoji galia yra didesnė nei 300 MW, nepriklausomai nuo pasiūlyme nurodytos galios apimtys, todėl turėtų būti vertinama ne įrenginio įrengtoji galia, bet maksimalus pasiūlyme nurodomas ribinių pajėgumų kiekis.

Taip pat pažymėtina, kad bet kokie ribojimai, kuriuose pasirinkta minimali ar maksimali paslaugų teikimo apimtis (MW), turėtų būti plačiau paaiškinti, t. y. kuo remiantis įvedami tokie įėjimo į Pajėgumų mechanizmo rinką barjerai bei kokias rizikas tokiu sprendimu siekiama suvaldyti. Pažymėtina, kad šiuo metu Tinklų taisyklėse nėra nustatyti maksimalios galios ribojimai teikiant sistemines paslaugas, taip pat perdavimo sistemos operatoriui organizuojamuose antrinio ir tretinio aktyviosios galios rezervo aukcionuose gali dalyvauti ir sistemines paslaugas perdavimo sistemos operatoriui patikimai teikti ir didesnės nei 300 MW įrengtosios galios įrenginiai.

4. Prašome patikslinti, ar Projekto 50 punkte įtvirtinti principai yra taikomi kaip suminiai kriterijai ar kaip atskiri kriterijai, t. y. ar kritinė situacija skelbiama tik tada, kai tenkinami abu papunkčiai. Pagal dabartinę formuluotę galima suprasti, kad kritinė situacija bus visada, kai „elektros energetikos sistemos veiks izoliuoto darbo režimu“, arba visada, „kai prieinama galia Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje yra mažesnė, negu būtina užtikrinti elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą“.

Atkreipiame dėmesį, kad Tinklų taisyklėse nustatytas izoliuoto elektros energetikos sistemos dalies darbo apibrėžimas – tai atsiskyrusios ar atskirtos elektros energetikos sistemos dalies darbas, kai dirbama asinchroniškai su pagrindine elektros energetikos sistema. Tai vienas iš galimų elektros

¹ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/201945/278880_2105752_352_2.pdf

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/267880/267880_1948214_166_2.pdf

³ <https://www.elia.be/-/media/project/elia/elia-site/users-group/crm-implementation/documents/20181123-febeg-proposals-for-implementation-crm-in-belgium-final.pdf>

energetikos sistemos darbo režimų, todėl perdavimo sistemos operatoriaus pasirinkimas dirbti izoliuoto darbo režimu ar atlikti izoliuoto darbo režimo bandymą savo esme neturėtų reikšti kritinės situacijos energetikos sistemoje. Taip pat turėtų būti plačiau paaiškinta, kokiū būdu Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo aukcione dalyvaujantys ir aukcioną laimėję kitų valstybių narių asmenys užtikrins prieinamą galią Lietuvos energetikos sistemai veikiant izoliuoto darbo režimu.

5. Pažymėtina, kad pagal 2017 m. lapkričio 23 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (toliau – Balansavimo gairės), 53 straipsnį nuo 2025 m. Lietuvoje planuojamas įgyvendinti 15 min. atsiskaitymo už disbalansą laikotarpis. Atitinkamai prekybos laikotarpis taip pat bus 15 min. Todėl naudoti „valandą“ kaip atskaitinį dydį nuo 2025 m. taip pat bus nereprezentatyvu. Atsižvelgdami į tai ir siekdami harmonizuoti pajėgumų rinkoje taikomus prekybos laikotarpius su kitose rinkose taikomais prekybos laikotarpiais, siūlome patikslinti Projekto 53 punktą ir jame įtvirtinti, kad pajėgumai teikiami ne trumpesniam kaip atsiskaitymo už disbalansą ar prekybos laikotarpiui.

6. Projekto 65 punkto nuostata, kad *baudų dydis yra nustatomas atsižvelgiant į vidutinę balansavimo energijos kainą kritinio sistemos įvykio valandą, taikant valandinio baudų minimalų ir maksimalų dydžius* – nėra konkreti, nes nėra apibrėžiama, kaip konkrečiai balansavimo energijos kaina yra naudojama siekiant nustatyti baudos dydį. Pagal pateiktus dydžius suponuojama, kad minimali vertė lygi 345 Eur/MWh. Tai reiškia, kad balansavimo energijos kaina būtų taikoma tik tada, kai jos vertė svyruoja nuo šios vertės iki vertės, nustatytos pagal prarastos apkrovos vertę (angl. *Value of Lost Load*, toliau – VOLL). Pažymėtina, kad pagal Balansavimo gairių 53 straipsnį numatyta, kad bus įgyvendintas 15 min. atsiskaitymo už disbalansą laikotarpis. Atitinkamai prekybos laikotarpis taip pat bus 15 min. Todėl naudoti „valandą“ kaip atskaitinį dydį nuo 2025 m. bus nereprezentatyvu.

Taip pat pažymėtina, kad šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose nėra numatytas VOLL vertės skaičiavimo principas ir vertės nustatymas. Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Projekto 64 ir 65 punktus, nustatant konkretesnį skaičiavimo principą, kuriame būtų nurodyta, kad ne „atsižvelgiant“, o „taikant“ vidutinę balansavimo energijos kainą, kuri buvo susiformavusi atitinkamą atsiskaitymo už disbalansą ar (ar) prekybos laikotarpį, bei numatyti, kad perdavimo sistemos operatorius būtų atsakingas už VOLL vertės apskaičiavimą, ir viešai skelbtų šią vertę Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo informaciniame pakete.

Tarybos pirmininkė

Inga Žilienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2020-07-08 ((27.18E-02)-5K-2010997)-6K-2003859

I 2020-06-19 Nr. (21.3-25E)-3-926

DĖL NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Finansų ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Energetikos ministerijos 2020 m. birželio 19 d. raštu Nr. (21.3-25E)-3-926 pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų dėl jo neturi.

R. Pūkienė, 239 0196, el. p. rita.pukiene@finmin.lt

Dokumentas2

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

2020-07-08 Nr. (9.8-35) 6V-944
Į 2020-06-19 Nr. 3-926

DĖL NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išnagrinėjusi 2020 m. birželio 19 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštu Nr. 3-926 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą, pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl jo neturi.

Tarybos narė

Medeina Augustinavičienė

Ieva Michailovaitė, tel. (8 5) 261 3157, el. p. Ieva.Michailovaite@kt.gov.lt

DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PROJEKTO

Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) specialistai susipažino su Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo projektu (toliau – Projektas) ir teikia šias pastabas.

Bendrovė dėl savo gamybos pobūdžio, energijos vartojimo intensyvumo ir nuosavo elektros energijos gamybos ūkio, yra itin suinteresuota patikimu elektros sistemos veikimu. Visgi, greta sistemos patikimumo itin svarbu yra ir tai, kad patikimumą užtikrinantys mechanizmai būtų kiek įmanoma aiškūs ir nediskriminaciniai visiems pajėgumus užtikrinantiems rinkoms dalyviams bei nesukurtų neproporcingos naštos vartotojams, ypač energijai imliuose sektoriuose. Atsižvelgiant į tai, kad ES teisėje pajėgumų užtikrinimo mechanizmai yra laikomi vengtina, kraštutine pajėgumų adekvatumo užtikrinimo priemone, itin svarbu užtikrinti atitiktį ir aiškiai išdėstytiems ES teisės reikalavimams.

Esamo Projekto ir susijusių VERT lydimųjų teisės aktų projektų derinimo procesas, jo skuba ir komunikacijos su rinkos dalyviais (tiek potencialiais pajėgumų teikėjais, tiek didžiaisiais vartotojais) stoka, kelia nerimą, kad rinkos dalyviai ir vartotojai gali turėti visiškai kitokį mechanizmo supratimą nei jį kuriančios ir reguliuojančios valstybės institucijos ir sistemos operatorius.

Dėl šios priežasties prašome Jūsų, kaip elektros energetikos sektoriaus politiką formuojančios institucijos, organizuoti viešą visų šiuo metu derinamų ir dar rengiamų su pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimu susijusių projektų aptarimą su suinteresuotais subjektais (potencialiais pajėgumų teikėjais ir didžiaisiais vartotojais) ir mechanizmo įgyvendinimą užtikrinančiomis institucijomis bei sistemos operatoriumi.

Bendri pastebėjimai

Suprantame, kad reguliuojamas klausimas yra kompleksiškas ir specifinis, visgi, net ir įvertinus tai, Projektas yra itin sudėtingai skaitomas dokumentas. Dokumento aiškumui tikrai nepadeda tai, jog Projektas yra tik vienas iš kelių su pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo susijusių teisės aktų, todėl joks bendras aiškus supratimas skaitant vien Projektą negalimas. Manome, kad Projektas turėtų apimti gerokai daugiau esminių mechanizmo veikimo elementų nei yra šiuo metu.

Dėl elektros patikimumo standarto ir bendrojo prarastos apkrovos įverčio

Vadovaujantis reglamento 2019/943 (toliau – Reglamentas) 25 str., pajėgumų mechanizmas galimas tik prieš tai įtvirtinus elektros patikimumo standartą. Su šiuo reikalavimu susijusi ir Reglamento 11 str. pareiga apskaičiuoti ir viešai paskelbti bendrą prarastos apkrovos vertės įvertį.

Patikimumo standartas ir bendrasis prarastos apkrovos įvertis turi būti apskaičiuoti vadovaujantis Reglamento 23 str. 6 d. nurodytomis metodikomis.

Bendrovės žiniomis, minėtų metodikų ACER iki šiol nėra patvirtinusi ir planuoja tai padaryti iki 2020 m. rugpjūčio 5 d.¹

Atitinkamai, Reglamente numatytas patikimumo standartas Lietuvoje (ar tarpvalstybinės prekybos zonoje) nėra patvirtintas taip, kaip to reikalaujama Reglamente. Elektros energetikos įstatymo 18¹ str. numatytas 8 val. dydis remiasi 2018 m. atlikta KTU studija, o ne Reglamente nurodyta metodika, kurios iki šiol dar nėra patvirtinusi ACER ir yra laikytinas orientacinis dydžiu, o ne patikimumo standartu Reglamento prasme.

Atsižvelgiant į tai, kad ES teisėje pajėgumų mechanizmai nėra skatinami, bet atvirkščiai, jie laikomi laikinomis, kraštutinėmis priemonėmis, kurioms numatyti aiškūs ir griežti atitikties kriterijai, būtina užtikrinti Projekto atitiktį šioms reikalavimams.

Projekto lydimajame medžiagoje šios informacijos nėra, bet iš viešai prieinamų duomenų manytina, kad bent jau Reglamento 11 ir 25 str. reikalavimų šiuo metu nėra galimybės įvykdyti. Dėl šios priežasties Projekto lydimoji medžiaga papildytina informacija apie tai, kodėl Projekto rengimui taikoma tokia skuba, kuri kelia riziką, kad mechanizmas bus parengtas pažeidžiant ES teisės reikalavimus arba reikalaus korekcijų dar nepradėjus veikti praktiškai.

Dėl pajėgumų vienetų

Iš Projekto nuostatų nėra iki galo aišku, ar aukciono dalyvis, valdantis keletą įrenginių, gali sudaryti du ir daugiau pajėgumų vienetų? Pavyzdžiui, kai vienoje šiluminėje elektrinėje sumontuota keletas elektros generatorių, ar kiekvienas generatorius gali būti laikomas kaip atskiras pajėgumų vienetas? Kas sudaro arba kas turi sudaryti pajėgumų vienetą?

Dėl skirstomų pajėgumų

Projekte nėra detalizuota, kaip apskaičiuojami skirstomi pajėgumai, pateikiama nuoroda į dar nepriimtą Tarybos metodiką, todėl itin sunku suprasti, koks konkrečiai turinys yra suteikiamas kiekvienam iš projekto 10 p. pakankamai painiai išdėstytų kriterijų. Siekiant deramai įvertinti šį svarbų Projekto ir viso mechanizmo elementą būtina sudaryti sąlygas suinteresuotiems subjektams įvertinti viso susijusio teisinio reglamentavimo visumą.

Kaip minėta ši rašto įžangoje, tiesiog būtinas visos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo reguliacinės aplinkos pristatymas suinteresuotiems subjektams.

Dėl paklausos kreivės

Projekto 9 p. nurodoma, kad paklausos kreivė suformuojama aukciono metu. Nėra iki galo aišku ar paklausos kreivė formuojama aukciono metu, ar aukcionui įvykus, nes Projekto 5.4 p. suponuoja, kad ji gali būti suformuota tik aukcionui pasibaigus.

Dėl Projekto III skyriaus

Suprantame, kad šio skyriaus nuostatos atspindi EEĮ 70² str., visgi nėra aišku, kodėl tiek EEĮ, tiek Projekte pasirinktas būtent toks vietinius pajėgumų užtikrinimo rinkos dalyvius diskriminuojantis būdas atsižvelgti į šalies elektros energijos sistemos sujungiamumo lygį, ko reikalauja Reglamentas.

Pažymėtina, kad Reglamento 26 str. 2 d. reikalauja sudaryti vienodas sąlygas kitų valstybių narių pajėgumų teikėjams dalyvauti tame pačiame konkurso procese kaip ir vietiniams

¹<https://acer.europa.eu/Media/News/Documents/Public%20Notice%20-%20initiation%20of%20procedure%20for%20approval%20of%20resource%20adequacy%20methodologies.pdf#search=reliability%20standard>

teikėjams. Visgi, tai niekaip nepaaiškina, kodėl Lietuvoje buvo pasirinkta sudaryti ne vienodas sąlygas, bet privileijuotas?

Dėl Projekto IV skyriaus

Pastebėtina, kad projektą įvardinami reikšmingi būtinos pateikti informacijos kiekiai, verslo ir investiciniai planai, tačiau visa tai nėra niekaip išdėstoma laike. Tikėtina, kad tai bus detalizuota ne Projekte, o kitame dokumente. Kas, vėlgi, nereikalingai komplikuoja mechanizmo reglamentavimą ir apsunkina potencialių mechanizmo dalyvių galimybes planuoti savo veiksmus ir dalyvavimą mechanizme.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad šiame skyriuje nėra niekaip atspindėti Reglamento 22 str. 3 d. a) ir b) punktuose įtvirtinti principai.

Projekto 22 p. nurodyta, kad pasiūlymas gali būti tenkinamas ne visa apimtimi, jei aukciono dalyvis tai nurodo. Ar teikiant pasiūlymą būtina detalizuoti, kokia būtent apimtimi pasiūlyme įvardintas ribinis pajėgumų kiekis gali būti priimtas?

Projekto 29 ir 30 p. nuostatų turinys yra neaiškus, prašome paaiškinti šių nuostatų turinį

Projekto 33 ir 34 p. nurodyta atskira kainos mokėjimo tvarka pirmiesiems dvejiems ir paskesniems pajėgumų užtikrinimo laikotarpio metams. Prašome paaiškinti kodėl pasirinktas toks būdas ir kaip būtent apibrėžiamas šis laikotarpis. Taip pat nėra aiškūs ir kainų nustatymo principai, prašome juos patikslinti ir paaiškinti.

Dėl Projekto V skyriaus

Neaišku, kaip praktikoje atskirti atvejus, kada yra rekonstrukcija, o kada naujo įrenginio įrengimas, todėl nėra iki galo aiškus Projekto 36.2 ir 36.3 p. taikymas. Pavyzdžiui, jei esamus pajėgumus (pajėgumų vieneta) sudaro termofikacinėje elektrinėje įrengtas garo katilas ir garo turbina, tačiau nusprendžiama visiškai keisti technologiją, pavyzdžiui, dujų turbiną. Ar šiuo atveju tai laikoma rekonstrukcija ar įrengimu?

Projekto 43 p. Pastebime, kad pirmaisiais metais atliekami tik planavimo ir projektavimo darbai, medžiagų ar įrangos užsakymas nebus galimas. Todėl tokio dydžio išlaidos pirmaisiais ir antraisiais metais, labai tikėtina, nebūtų pasiektos. Atitinkamai, manome, kad reikalavimas patirti 10 % išlaidų per 12 mėnesių ir 20 % išlaidų per 24 mėnesius neatspindi tokio pobūdžio investicinių projektų vykdymo praktikos.

Trūksta aiškumo, koks yra kapitalo investicinių sąnaudų ribos kriterijaus turinys, nors jam Projektu suteikiama itin didelė reikšmė.

Projekto 47 p. 240 val. laikotarpis yra pakankamai nedidelis, ypač kai kalbama apie įrangos kapitalinį remontą. Tikslinga būtų numatyti galimybę ilgesniems remontams, bent jau kapitalinių sustojimų metu (numatant kartą per 4 ar 5 metus). Kartu, nėra iki galo aišku ar nurodytą 240 val. laikotarpį bus galima pasirinkti, ar jis bus tiksliai nurodomas PSO?

Dėl Projekto VI skyriaus

Pažymėtina, kad Reglamento 22 str. 3 d. c p. ir EEJ 70⁶ str. numatyta, kad pajėgumų teikėjai gali perleisti pajėgumo pareigas vieni kitiems.

Projekte ši galimybė nėra detalizuota. Manytina, kad tokia galimybė turėtų būti aptarta būtent Projekte. Ypač aktualu detalizuoti atvejus, kai pareiga yra perleidžiama pajėgumų pateikimo laikotarpio metu, kai, pvz., esant nenumatytoms aplinkybėms pareigos vykdytojas galėtų trumpam laikotarpiui perleisti savo pareigą kitam subjektui ir tokiu būdu užtikrinti tokį patį sistemos patikimumo lygį ir kartu apsaugoti nuo neproporcingų sankcijų.

Bendrovė viliasi, kad šis Projekto derinimo etapas nėra galutinis, ir bus sudarytos sąlygos teikti papildomus komentarus ir pasiūlymus po viešo visų su pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimu susijusių teisės aktų projektų pristatymo.

Pagarbiai

Teisės departamento
Vyriausiasis teisininkas veiklos reglamentavimo priežiūrai

Kęstutis Starkus

2020-07-10

Kęstutis Starkus, Tel. 844392614, E-paštas: Kestutis.Starkus@orlenlietuva.lt
Giedrius Dapkevičius, Tel. 844392445, E-paštas: Giedrius.Dapkevicius@orlenlietuva.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos energetikos
ministerijai

2020-07-13 Nr. (4.6-82E)3- 2784
Į 2020-06-19 Nr. 3-926

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2020 m. birželio 19 d. raštu Nr. 3-926 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir informuoja, kad redakcinio pobūdžio pastabos ir pasiūlymai suderinti darbo tvarka ir kad esminių pastabų dėl Nutarimo projekto neturi.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras

Marius Skuodis

Justė Bulytė, tel. 8 706 64 652, el. p. juste.bulyte@eimin.lt

Jolanta Baskutienė, tel. 8 706 64 933, el. p. jolanta.baskutiene@eimin.lt

Tikime laisve

1990 KOVO 11

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT57 4010 0510 0467 0211 Luminor Bank AS, banko kodas 40 100
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2020-07-13 Nr. (1.6E) 2T-1055

Į 2020-06-19 Nr. 3-926

DĖL IŠVADOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Jeigu Vyriausybės nutarimo projekto preambulėje siekiama teikti nuorodą ne tik į Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (2020 m. liepos 1 d. redakcija) (toliau – EEĮ) 6 str. 1 d. 10 p., kurio, mūsų nuomone, visiškai pakaktų, bet ir į EEĮ 70¹ str. 3 d., tokiu atveju, siekiant nuoseklumo, veikiausiai reikėtų teikti nuorodą į visus EEĮ straipsnius, kuriuose minimas Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašas ir atskleidžiamas jo turinys (EEĮ 70² str. 8 d., 70⁴ str. 7 d., 70⁵ str. 2, 5 d., 70⁷ str. 2, 4 d., 70⁸ str. 2 d.). Atitinkamai peržiūrėtinas ir Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašo projekto (toliau – Aprašo projektas) 1 p., kuriame nustatytas Aprašo projekto reguliavimo dalykas (apimtis), be kita to, tikslinant Aprašo projekto 1 p. ir pagal EEĮ 70¹ str. 3 d., nuostatas (Apraše nustatoma ir <...> pajėgumų užtikrinimo prievolės *vykdymo trukmė*, atsižvelgiant į investicijų į pajėgumus užtikrinančius įrenginius dydį).

2. Atsižvelgiant į EEĮ 70⁴ str. 6 d. nuostatas, siekiant neiškreipti EEĮ nustatyto teisinio reguliavimo, siūlytina Aprašo projekto 5.5 p. išbraukti žodį „paskutinį“.

3. Aprašo projekto 6 p. nuostatos neapibrėžtos. Jau šiuo metu turėtų būti žinoma, kokiuose konkrečiai kituose įstatymuose nurodytos sąvokos yra vartojamos Aprašo projekte.

4. Nėra aišku, kokią pajėgumų aukcionų organizavimo *informacinę sistemą* siekiama nurodyti Aprašo projekto 9, 22, 36, 57 p. (ar neturėtų būti visi su aukcionais susiję duomenys kaupiami EEĮ 2 str. 30⁶ d. nurodytame *pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registre* (tai perdavimo sistemos operatoriaus valdoma duomenų bazė, kurioje kaupiama ir tvarkoma informacija apie kvalifikacinių atrankų ir pajėgumų aukcionų rezultatus, pajėgumų aukcionų dalyvius ir jų nuosavybės teisę ar kitais teisėtais pagrindais valdomus ir (ar) sutelktus esamus ir (ar) planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, taip pat pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojų sudarytus susitarimus dėl pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimo).

5. Atsižvelgiant į EEĮ 70⁷ str. 2 d. nuostatas, Aprašo projekto 18 p. vietoj „teikti pajėgumų dydį“ įrašytina „teikti *ribinių* pajėgumų dydį“.

6. Pastebėtina, kad Aprašo 26 p. nustatomas esminis ribojimas, kad maksimali planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio galia 300 MW. Viena vertus, toks esminis ūkinės veiklos ribojimas, diskutuotina, ar neturėtų turėtų būti įstatyminio teisinio reguliavimo dalyku, nežiūrint į EEĮ 70¹ str. 3 d. nuostatą, kad Apraše nustatomos Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo *sąlygos*), kita vertus, neaišku, koks subjektų/įrenginių ratas dėl tokio ribojimo nebektų teisės dalyvauti (nebūtų įtraukiamas) įgyvendinant pajėgumų užtikrinimo mechanizmą. Siūlytina šį aspektą atskleisti lydimajame medžiagoje.

Tikime laisve

1990 KOVO 11

7. Aprašo projekto 37 p. nuostatos nėra visiškai tikslios EEĮ 70⁷ str. 3 d. nuostatų kontekste (žr. EEĮ 70⁷ str. 3 d. nuostatą „išskyrus atvejus, kai pajėgumų aukciono dalyvis nesudaro pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties dėl aplinkybių, kurioms negalėjo užkirsti kelio, taip pat dėl kitų Civiliniame kodekse nustatytų aplinkybių, kai nėra šio pajėgumų aukciono dalyvio kaltės“).

8. Atsižvelgiant į EEĮ 70⁵ str. 5 d. nuostatas, pagal kurias jeigu pajėgumų vykdytojas, sudaręs pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį, nevykdo įpareigojimo pateikti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje nustatytus pajėgumus, perdavimo sistemos operatorius nutraukia mokėjimus ar mokėjimų dalį, proporcingą nepateiktiems pajėgumams, manome, kad Aprašo projekto 63 p. nuostatų būtų galima atsisakyti.

9. Siekiant aiškumo, siūlytina įvertinti Aprašo projekto 65.2 p. tikslinimo galimybę, atskleidžiant prarastos apkrovos vertės apskaičiavimo/nustatymo tvarką.

10. Aprašo projekto 67 p. nuostatos, kad jeigu pajėgumų vykdytojai per pajėgumų sutartyje numatytą laikotarpį nesumoka už nepateiktus pajėgumus priskirtų baudų, pajėgumų vykdytojai *netenka teisės dalyvauti kituose pajėgumų aukcionuose*, viena vertus, kaip esminis ūkinės veiklos ribojimas, turėtų būti įstatyminio teisinio reguliavimo dalyku, kita vertus, EEĮ 70³ str. 6 d. 9 p. jau įtvirtinta teisės dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje įgyvendinimo sąlyga – asmuo neturi nesumokėtų ar pradeltų sumokėti baudų už praeityje sudarytos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties įsipareigojimų nevykdymą. Todėl minėtos nuostatos siūlytina atsisakyti kaip peklinės.

11. Aprašo projekto VII skyriaus pavadinimą siūlytina tikslinti (be kita ko, atsisakant jame žodžio „sankcijos“ vartojimo), atsižvelgiant į EEĮ 70⁵ str. 5 d. nuostatas, pagal kurias Vyriausybei suteikiami įgaliojimai Apraše *reglamentuoti neįvykdytos prievolės proporcingumo nustatymo tvarką*. Taip pat ir Aprašo projekto VII skyriuje atitinkamai, veikliausiai, turėtų būti pasitelkiama ne baudos kategorija, o neįvykdytos prievolės proporcingumą atspindinti kategorija. Kita vertus, formuluotė „sankcijos“ nėra tinkama ir tuo aspektu, kad teisinis reguliavimas dėl teisinės atsakomybės (įskaitant sankcijas) nustatymo turėtų būti įtvirtinamas įstatyme, o ne įstatymo įgyvendinamajame teisės akte.

12. Siūlytina Aprašo projekto VIII skyriaus atsisakyti kaip perteklinio, neturinčio pridėtinės vertės teisinio reguliavimo prasme.

13. Projektas kartu su Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nuostatomis yra susijęs su 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos 20, 21, 22, 24, 26 straipsniuose nustatytomis taisyklėmis dėl nacionalinių pajėgumų mechanizmų nustatymo ir tarpvalstybinio dalyvavimo pajėgumų mechanizmų. Atsižvelgiant į tai, Projektas turėtų būti įtrauktas į Reglamento (ES) 2019/943 įgyvendinimo planą LINESIS. Taip pat turėtų būti parengta Projekto ir Reglamento (ES) 2019/943 atitikties lentelė.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius